



משרד הביטחון

מדינת ישראל

**הוראת משרד הביטחון מס' 59.11
מתן שירותים תעשייתיים
וביצוע עבודות ע"י יחידות בצה"ל לגורמים אזרחיים**

ההוראה הוכנה ופורסמה ע"י
אגף ארגון בקרה ומינהל (אב"מ)

תאריך פרסום: י' סיוון תשנ"ט 25.5.99
במקום: המ"ב 59.11 מתאריך 6.4.94
תיקון אחרון: ת 3551 מ – 21.10.07 - התיקון בסעיפים: 6, 8, 11ב', 42ב'ג'.

כללי

1. המרכזים הלוגיסטיים או היחידות בצה"ל מספקים שירותים תעשייתיים או מבצעים עבודות עבור גופים אזרחיים.
2. מדובר במתן שירותים או ביצוע עבודות, במקרים חריגים, עבור גופים אזרחיים ויחידות הסמך, אשר אין באפשרותם לקבלם במגזר האזרחי מחוץ למעבה"ט, אלא רק ע"י צה"ל.
3. באשר לתקנות חובת מכרזים - הן אינן חלות על מכירת שירותים, ולגבי ביצוע עבודות יש לראות במקרים שבהם דנה ההוראה ככאלה שניתן פטור לקונה שפנה מיוזמתו.

ת 2634 – 11.8.03 – הערה אחרי סעיף 3

הערה: תוכן העניינים של ההוראה מופיע בסופה

מטרה

4. מטרת ההוראה זו, להגדיר את הסמכויות והתהליכים לטיפול במקרים של ביצוע עבודות ומתן שירותים תעשייתיים ע"י יחידות צה"ל לגופים אזרחיים.

אחריות

ת 2634 – 11.8.03 – סעיף 5

5. סיב"ט, אכ"ס, היוע"ל למעבה"ט והגופים בצה"ל, כל אחד בתחום פעולתו, נושאים באחריות לביצוע ההוראה זו. סיב"ט נושא באחריות מטה להוראה זו.

עיקרי ההוראה

ת 3551 – 21.10.07 - סעיפים 6, 8

6. גוף אזרחי לרבות חברה ממשלתית יגיש בקשה למשהב"ט/סיב"ט לקבלת עבודה/ שירות.
7. הבקשה תיבדק עם הגוף המתאים בצה"ל לגבי הסכמתו ויכולתו לבצעה.
8. הבקשה תועבר לאישור ועדה מיוחדת במשהב"ט, שתהיה מוסמכת לאשר או להמליץ על ביצוע עבודות/שירותים במקרים חריגים, כאשר אותם שירותים המתבקשים מהמשרד, אינם ניתנים בשום מקום אחר בישראל מחוץ למעבה"ט או כאשר קיימת דרישה של גורמי מעבה"ט לביצוע השירותים בצה"ל.

בלמ"ס

9. אושרה הבקשה ע"י הוועדה, או על ידי המנכ"ל, כאמור בסעיף 19 להלן, יערך על ידי סיב"ט הסכם עם מקבל השירות. נוסח ההסכם יוכן בשיתוף עם היועץ המשפטי למעלה"ט ובתיאום עם הגוף בצה"ל נותן השירות.
10. אכ"ס יהיה אחראי לגביית התמורה עבור העבודה/השירות שסופקו.

הגדרות

11. לצורך הוראה זו מוגדרים המושגים הבאים כלהלן:
- א. עבודות - עבודות ייצור, מתקון, אחזקה, ניסויים ותיקונים.
- ת3551 – 21.10.07 - סעיף 11ב'
- ב. גורמים/גופים אזרחים לרבות חברות ממשלתיות - גורמים/גופים שהם מחוץ למעלה"ט.
- ת3370 - 31.1.07 - סעיף 11ג'
- ג. גופי צה"ל - מטכ"ל/אלר"מ, מפק' ח"א, מפק' ח"י, מקמנ"ר.
- ד. מקבל השירות - הגוף/הגורם האזרחי מקבל העבודה/השירות.
- ת3048 – 5.7.05 - סעיף 11ה'
- ה. הסכם שנתי – הסכם שנתי לפעילות החוזרת על עצמה, כגון: ניסויי טיסה, ניסוי ירי, הפלגה וכדומה.

תחומי טיפול ואחריות

12. הטיפול בסיב"ט בקשר למתן שירותים כמפורט בהוראה זו יהיה כלהלן:
- א. היח' הארצית למכירות - בכל המקרים שאינם נוגעים או קשורים בביצוע של עסקת יצוא; או לפי פניית חטיבת שיווק - ראשי יחידות גיאוגרפיות, במקרים של עסקות יצוא ביטחוני.
- ב. חטיבת שיווק - בכל המקרים הקשורים בביצוע של עסקת יצוא. מקרים אלו יטופלו כאמור בסעיף 44 להלן.
13. הוראה זו תחול על אספקת שירותים/עבודות כשהן עבור גורם אזרחי בלבד, ובמקרים הבאים:
- א. כאשר העבודות/שירותים אינם קשורים להזמנות של המשרד.
- ב. או שהעבודות/שירותים אינם קשורים לעסקות יצוא המבוצעות על ידי המשרד.
- ג. בעבודות להטמנת תחמושת וחומרי נפץ לפי המ"ב 43.23.
14. הוראה זו בדבר פנייה לוועדה, לא תחול בעבודות מהסוגים הבאים:
- א. עבודות הנעשות על ידי יחידות צה"ל במסגרת "השברה בין חילית" למשרדי ממשלה וליחידות הסמך של משהב"ט כאמור בהמ"ב 59.24.
- ב. אספקת שירותים / עבודות, שנעשים בקשר או במסגרת הזמנה של המשרד אצל הספק (ראה סעיף 45 בהוראה זו).
- ג. בעבודות/שירותים המפורטים בהמ"ב הבאות:
- (1) המ"ב 59.01 - מתן שירותי מחשב ע"י ממר"מ.
- (2) המ"ב 46.03 - מתן שירותי הספקת מים, חשמל וסילוק מי שפכין.

בלמ"ס

3) המ"ב 59.12 - מתן שירותי כ"א ע"י צה"ל למשרדי הממשלה - תקצוב וגבייה.

4) המ"ב 43.23 - הטמנת תחמושת באתר ההטמנה.

ד. בעסקות לקידום הייצוא הביטחוני אשר בהן ההתקשרות נעשית ע"י סיב"ט על פי הכללים שבהמ"ב 43.15 (בעסקות אלה צה"ל עורך ניסויים, הדגמות, ופעולות שונות שמטרתן לגרום להחלטת לקוח לגבי עסקת יצוא).

ה. במסגרת ייצוא ביטחוני-מתן שירות ע"י סיב"ט לאבטחת איכות על ייצור במפעל בישראל עבור מדינה זרה עפ"י בקשתה ובהתאם להסכמים מיוחדים שנערכו לשם כך עם מדינה זו ע"י המשרד. הטיפול במקרים אלה ייעשה עפ"י נהלי סיב"ט, כאשר התמחור ייעשה עפ"י כללי התמחור האחיד כפי שייקבעו בתיאום עם היועכ"ל למע"ב"ט.

ועדה לאישור אספקת עבודה/שירות לגורם אזרחי

15. במשהב"ט פועלת ועדה מיוחדת למתן אישורים לגוף בצה"ל, במקרים חריגים, לבצע עבודות/ שירותים עבור גורם אזרחי, שאינם ניתנים בשום מקום אחר מחוץ למע"ב"ט אלא רק על ידי צה"ל.

16. הרכב הוועדה:

א. סגן ר' מנה"ר לתיעוש - יו"ר

ב. נציג סיב"ט בתפקיד ר' מערכה/

ר' תחום מהיחידה הארצית למכירות - חבר

ג. נציג היועץ הכלכלי למע"ב"ט - חבר

ד. נציג היועץ המשפטי למע"ב"ט - חבר

ה. נציג אגף הכספים - חבר

ו. נציג הגוף נותן השירות - חבר

17. יו"ר הוועדה ימנה את מרכז הוועדה מבין חבריה, ויקבע מי יהיה ממלא מקומו.

18. זימונים לוועדה:

א. יו"ר הוועדה יזמן כמשקיף וכיועץ לוועדה, לפי החלטתו, את נציג יחידת הסמך/מקבל השירות, ובמידת הצורך - ייעוץ מנציגים מהגוף נותן השירות, בנוסף לחבר הוועדה מטעמם.

ב. כאשר מדובר במתן שירות או סיוע לעסקת ייצוא ביטחוני, יזמן סיב"ט את המשתתפים שמפורטים בסעיף א לעיל.

ת3048 – 5.7.05 – סעיף 18'

ג. יו"ר הוועדה רשאי, במקרים חריגים ולבקשת ר' תחום קשר ומתן שירותים בסיב"ט, לאשר נוהל מזורז טלפוני למתן השירות המבוקש.

19. סמכויות הוועדה תהיינה כלהלן:

בלמ"ס

- א. בעבודה/שירות עד היקף כספי כמפורט בטבלת המ"ב 49.04 שורה 58 א - סמכות מאשרת.
- ב. בעבודה/שירות העולה על ההיקף הכספי כמפורט בטבלת המ"ב 49.04 שורה 58 א - תשמש כגורם ממליץ בפני המנכ"ל.
20. קוורום לקבלת החלטות במסגרת הוועדה יהיה כלהלן:
- א. יו"ר הוועדה או ממלא מקומו.
- ב. נציג היועץ המשפטי למעשה"ט.
- ג. נציג אגף הכספים.
- ד. נציג סיב"ט.
21. הוועדה תטפל בנושאים הבאים:
- א. אישור לגוף בצה"ל למתן השירות/עבודה.
- ב. אישור תנאי ההתקשרות לביצוע השירות/עבודה.

ת3048 – 5.7.05 – סעיף 22

22. החלטת הוועדה תוכל להינתן לעסקה, או עבודה/שירות מוגדרים, או לתקופת זמן מוגדרת. סיב"ט רשאי לערוך הסכם פרטני או הסכם שנתי.
23. הוועדה תערוך פרוטוקול בכתב של דיוניה ונימוקי החלטותיה. הפרוטוקול ייחתם ע"י יו"ר הוועדה, נציג היועץ המשפטי, ונציג אכ"ס.
24. החלטת הוועדה תועבר בכתב אל הגורמים הבאים: אכ"ס, הגוף בצה"ל, ואל סיב"ט/היח' הארצית למכירות. כמו כן יפעלו כלהלן:
- א. בשירות הקשור בעסקת יצוא, יודיע סיב"ט לגורם המבקש את החלטת הוועדה.
- ב. במקרים שאינם קשורים בעסקת יצוא, יודיע מרכז הוועדה למבקש את החלטת הוועדה.
25. לגבי עבודות להטמנת תחמושת וחומרי נפץ, ניתנו לוועדה לאישור זכאות להטמנה על פי המ"ב 43.23 סמכויות מיוחדות בדומה לוועדה שבהוראה זו.

בקשה לאספקת שירות/עבודה

26. גורם אזרחי, למעט משרד ממשלתי או יחידת סמך של המשרד המבקש לקבל שירות/עבודה מגוף בצה"ל, יפנה בכתב למשהב"ט סיב"ט. משרד ממשלתי ויחידת סמך יפעלו עפ"י המ"ב 59.24.
27. סיב"ט יבדוק אם הבקשה מוצדקת ותואמת את מדיניות המשרד, אח"כ יעביר את הבקשה בצירוף חוות דעתו אל הגוף/הזרוע בצה"ל לבדיקה על ידם, ולקבלת חוות דעתם והסכמתם לביצוע העבודה/שירות.
28. נמצא ע"י הגוף/הזרוע בצה"ל שיש מקום להיענות לבקשה, יעבירו על כך הודעה בכתב למשהב"ט/סיב"ט. ההודעה תכלול את הפרטים הבאים:
- א. פירוט מרכיבי הערכת העלות לביצוע העבודה/שירות.

בלמ"ס

- ב. פרטים טכניים או תנאים מיוחדים שיש לכלול בהסכם עם המקבל.
- ג. קביעת עלות מרכיבי ביצוע העבודה/השירות תתבסס על המ"ב 40.066 - תמחור אחיד והשקעות במערכת הביטחון.
- ד. סעיף תקציבי לזיכוי.
- ה. היה השירות שניתן - "שירות נגזר" כמשמעותו בנספח א', יעשה חישוב החיוב עבור מתן השירות לפי הכללים שבנספח א' להוראה זו.
29. האישור בצה"ל יינתן על ידי הגורמים כפי שנקבע בהוראות הצבא. אולם בכל מקרה יינתנו חוות הדעת וההסכמה על ידי בעל תפקיד בדרגת סא"ל ומעלה.
30. הטיפול בוועדה לאחר קבלת ההסכמה:
- א. נתקבלה ההסכמה של הגוף/ הזרוע בצה"ל, תיעשה בסיב"ט בדיקה לקביעת עמדתם שתאושר לפחות ע"י ר' מערכה/ ר' תחום ובנושאים המועלים לאישור מנכ"ל יינתן אישור של ר' חטיבה לפחות, והבקשה תועבר לדיון בפני הוועדה הפועלת מתוקף הוראה זו.
- ב. עלות מרכיבי ביצוע העבודה תאושר ע"י נציג היועץ הכלכלי למעהב"ט בוועדה.
31. הוגשה בקשה על ידי גוף אזרחי במישרין אל הגוף בצה"ל, ושלא כנדרש בהוראה זו, יעביר הגוף בצה"ל את הבקשה בצירוף חוות דעתו, הסכמתו והפרטים כמצוין בסעיף 28 לעיל אל משהב"ט/סיב"ט.

ביצוע ההתקשרות

32. אושר ע"י הוועדה, או על ידי המנכ"ל, כאמור בסעיף 19 לעיל, להיענות לבקשה ולספק את העבודה/שירות, יערוך סיב"ט הסכם עם הגורם המבקש, לפי נוסח שיאושר על ידי היועץ המשפטי למעהב"ט.
33. ההסכם יערך על ידי סיב"ט בתיאום עם הגוף/זרוע בצה"ל, המספק את השירות/עבודה.
34. הגוף/זרוע בצה"ל יעביר לסיב"ט את כל המסמכים, פרטים, תחשיבים שיהיו דרושים לסיב"ט לצורך עריכת ההסכם עם הגורם האזרחי.
35. ההסכם יכלול בין השאר, את התנאים הבאים:
- א. ההגדרה של היקף השירות/עבודה ואת תקופת מתן השירות/עבודה.
- ב. קביעה שהעלות הסופית תיקבע לאחר ביצוע העבודה/שירות, אלא אם נקבע סכום קבוע וסופי.
- ג. התשלום יבוצע מראש עפ"י קביעת סיב"ט.
- ד. הגדרת תנאי, מועדי והסדרי התשלומים שיבטיחו תזרים מזומנים חיובי, זאת בתיאום עם אכ"ס.
- ה. קביעת הסדר בטחונות להתחייבות של המקבל כפי שייקבעו ויוגדרו על ידי אכ"ס.
- ת3442 – 26.2.07 – סעיף 35'ג
- ו. קביעת הסדרי ביטוח כפי שיקבע על ידי חטיבת תביעות וביטוח.

בלמ"ס

36. סיב"ט יעביר אל הגוף בצה"ל ואל אכ"ס את ההסכם שנחתם עם המקבל.

ביצוע העבודה/שירות

37. אכ"ס יעביר אל סיב"ט אישור שהוסדר ההיבט הכספי עם הגורם האזרחי (מקבל העבודה/השירות). על סמך אישור אכ"ס כאמור וההסכם החתום יאשר סיב"ט לגורם בצה"ל לבצע את העבודה/השירות.

38. נתקבל על ידי הגוף/זרוע בצה"ל עותק ההסכם וכן אישור סיב"ט כאמור, יפעל צה"ל כלהלן:

א. יאשר ליחידה הנוגעת בצה"ל את ביצוע העבודה/שירות.

ב. יפנה את המבקש באמצעות הודעה בכתב אל היחידה הנוגעת.

ג. יורה את הגורם המתאים בצה"ל להנחות מקצועית את היחידה לגבי ביצוע העבודה/שירות.

39. עם ביצוע השירות/עבודה או מסירת הפריטים שיוצרו למקבל, תחתים היחידה את המקבל על אישור ביצוע העבודה/שירות או קבלת הטובין.

התחשבות

ת3048 – 5.7.05 – סעיפים 40-43

40. כאשר התמחור הסופי של השירות ידוע וסוכם מראש – לאחר חתימת הגורם האזרחי על ההסכם או אישורו בכתב לתנאי התשלום, יעביר הגורם האזרחי את התשלום מראש על פי הנחיות ר' היח' לחשבות סיב"ט ומפא"ת.

41. אם תמחור השירות מבוסס על הערכה- הגורם האזרחי ישלם מראש את סכום הערכת עלות השירות, ובתום ביצוע השירות בצה"ל תתבצע התחשבות סופית לפי העלות בפועל ותיעשה גבייה או החזר של ההפרש.

42. לצורך עריכת ההתחשבות יפעלו בצה"ל ובסיב"ט כמפורט להלן:

א. עם גמר ביצוע העבודה /מתן השירות, תעביר היחידה דיווח שיכלול פירוט שעות עבודה שהושקעו, וכן האפסניה ועלותה (במידה והושקעה אפסניה).

ת3551 – 21.10.07 - סעיף 42ב'ג'

ב. הגוף/הזרוע בצה"ל יעביר למשהב"ט/ סיב"ט - ראש תחום קשר, אופטרוניקה ומתן שירותים את העלות הסופית לתשלום, בפירוט של עלות האפסניה ושעות עבודה שהושקעו.

ג. העלות הסופית תועבר מתחום קשר ואופטרוניקה לראש תחום תקציב וכלכלה בסיב"ט אשר יבדוק את החישוב ויעבירו לר' היח' לחשבות סיב"ט ומפא"ת להמשך הטיפול.

ד. אכ"ס/ ר' היח' לחשבות סיב"ט ומפא"ת יגיש הודעת חיוב או זיכוי למקבל השירות שתכלול את ההפרש כאמור לעיל.

ה. נתקבל התשלום ע"י המשרד, או שנעשה חיוב כספי של הגוף המקבל, יזכה אכ"ס/חשב המשרד את הסעיף התקציבי של הגוף/ זרוע בצה"ל, בניכוי דמי השירות או ניכוי עמלה לסיב"ט בעסקת ייצוא. עותק הודעת הזיכוי יועבר ע"י אכ"ס/ ר' היח' לחשבות סיב"ט ומפא"ת לידיעת הגוף/ זרוע בצה"ל, וכן יעבירו אישור לסיב"ט על זיכוי בגין עמלה בעסקת ייצוא.

בלמ"ס

ת3048 – 5.7.05 – סעיפים 43-40

עבודה/שירות לעסקות יצוא

43. להלן פרטים לאופן הטיפול בעבודה/שירות לעסקת יצוא:

- א. הוגשה על ידי גורם אזרחי בקשה לביצוע עבודה/שירות הקשורה בביצוע של עסקת ייצוא, יטפל בכך סיב"ט בכל הקשור בקבלת הסכמת הגורמים בצה"ל, בקבלת אישור הוועדה כאמור בסעיפים 15-25 לעיל, ובעריכת ההתקשרות עם הגורם האזרחי.
- ב. סיב"ט יגבה עמלה והחזר הוצאות לפי הכללים שבהמ"ב 49.20 נספח א.

אספקת עבודה/שירות הקשורה להזמנת המשרד

44. אם נוצר צורך לפיו תיעשה על ידי היחידה בצה"ל עבודה/שירות, כדי שהספק יוכל לבצע הזמנה שקיבל מאת המשרד, יש לפעול כלהלן:
- א. הטיפול יעשה על ידי הגוף הרוכש במשרד שהוציא את ההזמנה לספק.
- ב. ההתקשרות בקשר לעבודה של היחידה בצה"ל תיעשה באמצעות הסכם שיהיה תוספת להזמנה של המשרד, ואשר יפרט גם את אופן התשלום עבור השירות שינתן לספק.
- ג. האמור בסעיפים א' ו'ב' לעיל יחול גם אם יוחלט על מתן העבודה/השירות במהלך ביצוע הזמנת המשרד מהספק.

ת2634 – 11.8.03 – סעיפים 47-45

שימוש בשדה ניסוי

45. נושא זה נמצא בהמ"ב 14.03 כמידע מסווג.

ביטחון

46. מתן שירותים ע"י יחידות צה"ל לגורמים אזרחיים ושימוש במתקני צבא ע"י גורמים אזרחיים, מותנים בקבלת אישור ביטחוני מקדים של מחב"ס/בש"ח.
47. אגף סיב"ט יסייע בעסקות לגורמים אזרחיים, בכפוף לכללי הביטחון המופיעים בהוראות משהב"ט הרלוונטיות.

נהלים פנימיים

ת3370 - 31.1.07 - סעיף 48

48. סיב"ט, אכ"ס, מטכ"ל/אלר"מ, ח"א, ח"י, מקמנ"ר, יפרסמו נהלים פנימיים מפורטים ליישום הוראה זו.

העותק המקורי החתום שמור אצל הממונה על נהלי משהב"ט באגף אב"מ

בלמ"סנספח א' להמ"ב 59.11תשלום עבור "שירות נגזר"

1. נספח זה דן במתן שירותים לגופים כמצוין בסעיפים 1-2 להמ"ב זו (59.11).
2. "שירות נגזר" משמעותו:
שירות הניתן לגורמים חיצוניים למעבה"ט, כשהוא נגזר מפעילות של צה"ל, ניתן כתוצר לוואי של הפעילות המבצעית והינו שירות נלווה לפעילות המבצעית.
3. ההצדקה לגביית תשלום בגין "שירות נגזר" מבוססת על שיקול כלכלי שיש לקבל תמורה גם אם העלויות למערכת קיימות משכבר וללא קשר ל"שירות הנגזר".
4. עלויות ישירות הנוצרות בפועל ממתן השירות יקבעו על פי עקרונות התמחיר האחיד, ויכוסו באופן מלא על ידי מקבל השירות.
5. גביית התשלום לעלויות שאינן ישירות תיעשה לפי השיעורים כלהלן:
 - א. שימוש במטוס, ספינה או טנק:
 - (1) ב-ח"א: 30% משעת טיסה.
 - (2) ב-ח"י: 30% משעת שייט.
 - ב. שימוש ברכוש כלשהו שאינו מערכת נשק מרכזית, כמצוין בסעיף א לעיל, תחויב בכל זרוע לפי:
 - (1) ב-ח"א: 10% משעת טיסה ממוצעת בח"א.
 - (2) ב-ח"י: 10% משעת שייט ממוצעת בח"י.
 - ג. ניתן יהיה לערער על חיוב בגין דמי השימוש ברכוש כלשהו אחר (סעיף ה' 2). הערעור ידון וייבחן בכל מקרה לגופו על ידי סיב"ט עם הזרוע. חריגה מהשיטה שהוגדרה לעיל תינתן על ידי היועץ הכלכלי למע' הביטחון.
6. בכל מקרה בו לא ניתן לזהות את העלות למעבה"ט של השירות הניתן, תובא החלטה בדבר קביעת המחיר ליועץ הכלכלי למעבה"ט.

ת2089 – 29.5.2000 – נספח א' – סעיף 5א'3)

(3) מז"י: עלות שעת מנוע טנק מלאה.

ת2089 – 29.5.2000 – נספח א' – סעיף 5ב'3)

(3) מז"י: 90% משעת מנוע טנק ממוצעת במז"י.

בלמ"סתוכן העניינים

ת3048 – 5.7.05 – תוכן עניינים

מס'

עמוד

1	כללי
1	מטרה
1	אחריות
1	עיקרי ההוראה
2	הגדרות
2	תחומי טיפול ואחריות
3	ועדה לאישור אספקת עבודה/שירות לגורם אזרחי
4	בקשה לאספקת שירות/עבודה
5	ביצוע ההתקשרות
6	ביצוע העבודה/שירות
6	התחשבות
7	עבודה/שירות לעסקות יצוא
7	אספקת עבודה/שירות הקשורה להזמנת המשרד
7	שימוש בשדה ניסוי
7	ביטחון
7	נהלים פנימיים